

**SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI OŚRODKA
POMOCY SPOŁECZNEJ
ZA ROK 2015**

Pyrzyce 2016

Spis treści:

I. Zadania i kadra Ośrodka Pomocy Społecznej.....	2
1. Wprowadzenie.....	2
2. Kadra	2
II. Budżet Ośrodka Pomocy Społecznej w 2015 r.....	4
1. Wydatki	4
2. Dochody	6
III. Realizacja zadań statutowych w Ośrodku Pomocy Społecznej	7
1. Pomoc materialna w pomocy społecznej	6
1) Zasiłki celowe, specjalne, stałe i okresowe	9
2) Realizacja programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”	10
3) Dożywianie dzieci i młodzieży w czasie wolnym od zajęć szkolnych.	12
4) Świadczenia rodzinne.	13
5) Fundusz alimentacyjny i postępowanie w stosunku do dłużników alimentacyjnych	18
6) Dodatki mieszkaniowe i energetyczne	21
7) Usługi opiekuńcze	23
8) Specjalistyczne usługi opiekuńcze	24
9) Domy pomocy społecznej.....	24
10) Schronienie.....	26
11) Pomoc osobom zwalnianym z zakładów karnych.....	28
12) Poradnictwo specjalistyczne.	28
13) Kontrakty socjalne.	28
IV. Ośrodki wsparcia	29
V. Przemoc w rodzinie	29
VI. Pomoc w formie rzeczowej z udziałem instytucji, organizacji i sponsorów	31
VII. Projekt partnerski „Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej w regionie stargardzkim”	32
VIII. Realizacja zadań z zakresu wspierania rodziny	33
IX. Potwierdzanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych	34
X. Współpraca z innymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi	35
XI. Serwis internetowy OPS Pyrzyce.....	36
XII. Przedsięwzięcia pozaustawowe zrealizowane przez OPS w 2015 r.	37
XIII. Bezpieczeństwo pracy Ośrodka Pomocy Społecznej	37
Spis tabel	39
Spis wykresów.....	39

I. ZADANIA I KADRA OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

1) Wprowadzenie

Ośrodek Pomocy Społecznej w Pyrzycach jest jednostką organizacyjną Gminy Pyrzyce, realizującą zadania z zakresu pomocy społecznej, działającą na podstawie Statutu nadanego Uchwałą Rady Miejskiej w Pyrzycach Nr VII/47/15 z dnia 30 kwietnia 2015 roku. W 2015 roku ośrodek realizował zadania własne gminy i zadania zlecone z zakresu administracji rządowej oraz koordynował realizację zadań ujętych w Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych i gminnych programach.

Głównym zadaniem Ośrodka Pomocy Społecznej w Pyrzycach jest realizacja zadań wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej:

- 1) wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka,
- 2) realizacja rządowych programów pomocy społecznej.

W 2015 r. OPS realizował także przekazane mu zadania wynikające z innych ustaw:

- 1) przyznawanie i wypłacanie dodatków mieszkaniowych i energetycznych,
- 2) przyznawanie i wypłacanie świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych,
- 3) prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych,
- 4) należące do właściwości gminy z zakresu wspierania rodziny i pieczy zastępczej,
- 5) potwierdzanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej,
- 6) realizacja Projektów w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego,
- 7) prowadzenie obsługi techniczno-organizacyjnej Zespołu Interdyscyplinarnego.

2) Kadra

Struktura Ośrodka jest na bieżąco dostosowywana do zmian ustawowych oraz potrzeb wynikających z realizowanych zadań. Stosownie do art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej, Ośrodek powinien zatrudniać pracowników socjalnych „proporcjonalnie do liczby ludności gminy, w stosunku jeden pracownik socjalny na 2 tysiące mieszkańców” – ośrodek w 2015 roku zatrudniał - 10 pracowników socjalnych, w tym 10 w rejonach opiekuńczych. Aktualnie, na podstawie Regulaminu Organizacyjnego nadanego Zarządzeniem nr 9/2015 Dyrektora Ośrodka

Pomocy Społecznej w Pyrzycach z dnia 1 czerwca 2015 r., w strukturach Ośrodka wyodrębnione są następujące komórki organizacyjne:

1) Działy:

- a) Dział Księgowo – Finansowy,
- b) Dział Usług Opiekuńczych i Kadr,
- c) Dział Świadczeń Rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego,
- d) Dział Pomocy Środowiskowej,
- e) Dział Realizacji Pomocy Społecznej,
- f) Dział Obsługi Administracyjnej,
- g) Dział Programów i Projektów Systemowych.

2) Pozostałe:

- a) Samodzielne Stanowisko ds. Dodatków Mieszkaniowych i Energetycznych,
- b) Główny Specjalista Informatyk.

Zadania Ośrodka Pomocy Społecznej w 2015 r. realizowane były przez 38 pracowników. Ponadto 1 osoby wykonywały pracę w ramach umowy na zastępstwo, 6 osób odbywało staż. Z uwagi na konieczność ciągłego doskonalenia zawodowego 7 pracowników OPS w 2015 r. uczestniczyło w 4 szkoleniach, w szczególności z zakresu:

- egzekucja w pomocy społecznej po zmianach,
- nowe regulacje prawne świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego,
- kontrakt socjalny,
- usługi specjalistyczne – kształcenie umiejętności i zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych.

Pracownicy tutejszego Ośrodka w 2015 r. brali udział w cyklach edukacyjnych i warsztatach :

- praca środowiskowa jako metoda aktywizacji i integracji społecznej,
- mediacje rodzinne,
- współpraca OPS i PUP w celu aktywizacji społecznej,
- wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej,
- wsparcie i motywacja,
- kompleksowe warsztaty zamówień publicznych dla początkujących,

Wykształcenie pracowników OPS przedstawiał się następująco:

- 1) 15 osób - studia wyższe magisterskie,
- 2) 1 osoba - studia wyższe inżynierskie,
- 3) 8 osób - studia wyższe licencjackie
- 4) 4 osób - studium pracownika socjalnego,
- 5) 8 osób - średnie wykształcenie,
- 6) 2 osoby - podstawowe wykształcenie.

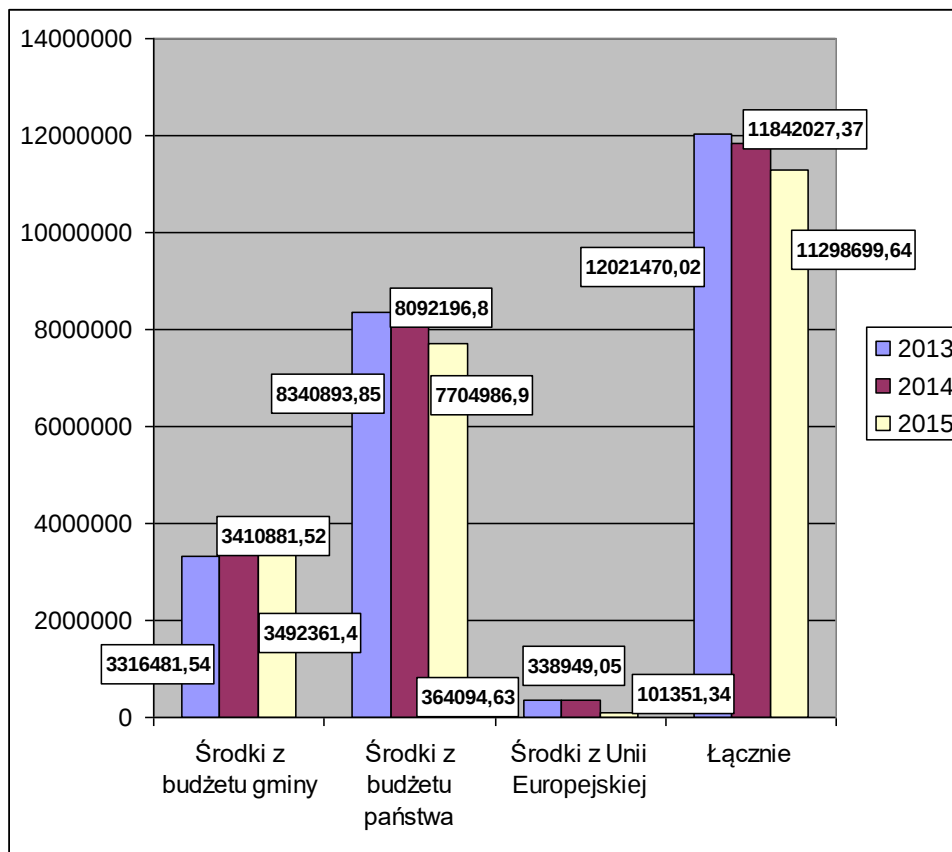
II. BUDŻET OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W 2015 ROKU

1. Wydatki

Ośrodek realizował zadania wynikające z następujących ustaw: o pomocy społecznej, świadczeniach rodzinnych, pomocy osobom uprawnionym do alimentów, postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych, o dodatkach mieszkaniowych i energetycznych. Koordynował również działania wynikające z przyjętych programów.

Środki na realizację zadań pomocy społecznej pochodzą ze środków budżetu miasta i z dotacji rządowych, a zadania dzieli się odpowiednio na zadania własne i zadania zlecone.

Wykres nr 1. Wydatki z podziałem na źródło finansowania

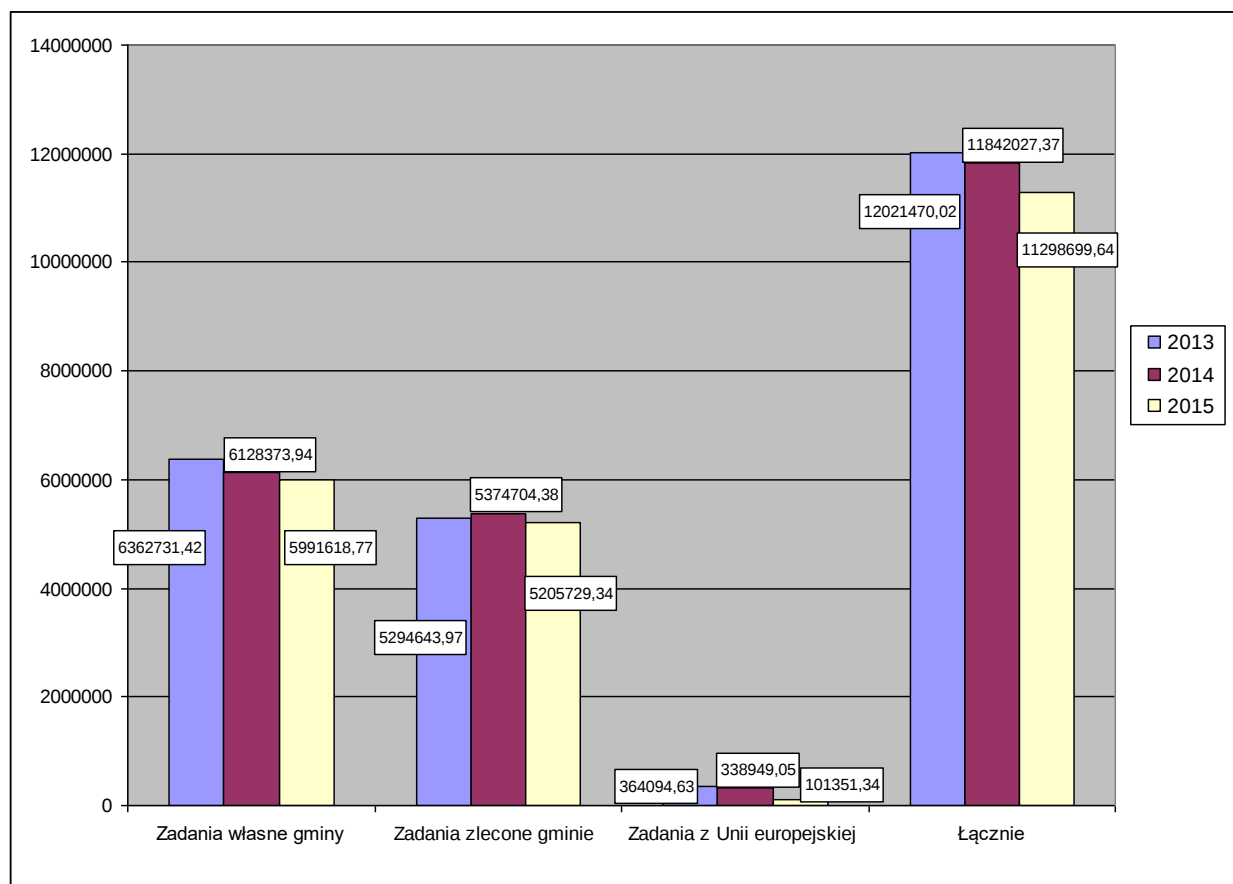
Źródło: dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Pyrzycach

Tabela nr 1. Wydatki z podziałem na źródło finansowania.

Źródło finansowania	2013	2014	2015
Środki z budżetu gminy	3 316 481,54	3 410 881,52	3 492 361,40
Środki z budżetu państwa	8 340 893,85	8 092 196,80	7 704 986,90
Środki z Unii Europejskiej	364 094,63	338 949,05	101 351,34
Łącznie	12 021 470,02	11 842 027,37	11 298 699,64

Źródło: dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Pyrzycach

Wykres nr 2. Wydatki z podziałem na zadania.

Źródło: dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Pyrzycach

Tabela nr 2. Wydatki z podziałem na zadania.

Źródło finansowania	2013	2014	2015
Zadania własne gminy	6 362 731,42	6 128 373,94	5 991 618,77
Zadania zlecone gminie	5 294 643,97	5 374 704,38	5 205 729,53
Zadania z Unii Europejskiej	364 094,63	338 949,05	101 351,34
Łącznie	12 021 470,02	11 842 027,37	11 298 699,64

Źródło: dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Pyrzycach

Plan wydatków wykonano w 98 %.

2. Dochody

Ośrodek Pomocy Społecznej realizował zadania uzyskuje dochody własne, które przekazywane są do budżetu gminy oraz dochody związane z realizacją zadań zleconych i własnych rozliczanych z urzędem administracji państwowej (dotacje na dofinansowanie zadań własnych), które przekazywane są do budżetu państwa. W 2015 r. uzyskano dochody w łącznej kwocie 337 718,89 w tym:

W ramach dochodów własnych OPS uzyskał dochód, w kwocie 181 666,61zł z tytułu:

- odpłatności za wykonane usługi opiekuńcze – 42 310,66 zł,
- odpłatności 5% za usługi specjalistyczne – 132,48 zł
- odpłatności za pobyt w domach pomocy społecznej – 81 272,75 zł,
- odpłatności za pobyt w środowiskowym domu - 305,27 zł
- odsetek od środków na rachunkach bankowych – 2 834 ,08 zł,
- zwrot funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej od dłużników – 54 606,37 zł,
- zwrot nienależnie pobranego zasiłku celowego – 205,00 zł,

W ramach dochodów rozliczanych z urzędem administracji państwowej uzyskano dochodów kwocie 151 052,29 zł, z tytułu:

- odpłatności za usługi świadczone w Środowiskowym Domu Samopomocy – 5 800,18 zł,
- zwrotu przez dłużników alimentacyjnych zaliczek alimentacyjnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz odsetek od spłat – 142 735,47 zł,
- odpłatność za specjalistyczne usługi opiekuńcze – 2 516,64 zł.

III. REALIZACJA ZADAŃ STATUTOWYCH OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Ośrodek realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej w formie wsparcia finansowego, usług, pomocy w naturze oraz w postaci pracy socjalnej i poradnictwa specjalistycznego. Kieruje również do domów pomocy społecznej osoby wymagające całodobowych usług opiekuńczych.

Tabela nr 3. Osoby i rodziny objęte pomocą społeczną.

rok	pomoc we wszystkich formach		w tym: pomoc finansowa	
	liczba rodzin	liczba osób w rodzinach	liczba rodzin	liczba osób w rodzinach
2013	1 179	2 123	780	1 847
2014	1 129	1 928	779	1 791
2015	1 015	2 250	767	1694

Źródło. Sprawozdanie roczne OPS, stan na 31.12.2015

Liczba świadczeniobiorców pomocy społecznej w 2015 roku nieznacznie zmniejszyła się w stosunku do lat poprzednich. Wśród rodzin i osób objętych pomocą 275 stanowiły rodziny z dziećmi, z tego 99 rodziny niepełne oraz 190 rodziny emerytów i rencistów.

Tabela nr 4. Powody przyznania pomocy finansowej i w naturze w 2015 roku.

Powód trudnej sytuacji życiowej		
	ogółem	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	554	1346
Sieroctwo	2	5
Bezdomność	41	46

Potrzeba ochrony macierzyństwa	80	434
Bezrobocie	404	1113
Niepełnosprawność	314	603
Długotrwała lub ciężka choroba	340	670
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	158	563
w tym: rodziny niepełne	127	396
rodziny wielodzietne	40	221
Przemoc w rodzinie	12	12
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0
Alkoholizm	66	116
Narkomania	3	8
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	7	19
Zdarzenie losowe	6	20
Kłęska żywiołowa	0	0

Źródło. Sprawozdanie roczne OPS, stan na 31.12.2015

Tabela nr 5. Typy rodzin objętych pomocą społeczną

Wyszczególnienie	2015 r.		
	liczba rodzin	w tym: na wsi	liczba osób w rodzinach
Rodziny ogółem, w tym:	767	323	1751
- o liczbie osób 1	370	121	370
2	124	49	248
3	109	53	327
4	75	42	300
5	52	35	260
6 i więcej	37	23	246

Źródło. Sprawozdanie roczne OPS, stan na 31.12.2015

1. Pomoc materialna w pomocy społecznej

System świadczeń pieniężnych obejmuje największą grupę odbiorców pomocy społecznej, którą stanowiło ok. 76 % rodzin korzystających z pomocy we wszystkich formach. Przyznawanie świadczeń na bieżące potrzeby rodziny jest rozumiane, jako wsparcie w prowadzonej pracy socjalnej mającej na celu usamodzielnienie klienta. Świadczenia finansowe udzielane są w szczególności w formie zasiłków, stałych, okresowych, na realizację których środki finansowe przekazywane są z budżetu państwa na realizację zadań własnych gminy w formie dotacji oraz zasiłków celowych, realizowanych ze środków pochodzących z dochodów własnych gminy.

1) Zasiłki celowe, specjalne, stałe i okresowe.

Tabela nr 6. Świadczenia w formie zasiłków

Forma pomocy	2013			2014			2015		
	liczba		Kwota świadczeń zł	liczba		Kwota świadczeń z zł	liczba		Kwota świadczeń zł
	rodzin	Osób w rodzinie		rodzin	Osób w rodzinie		rodzin	Osób w rodzinie	
Zasiłek celowy	487	1 313	698 555	512	1256	838 427	425	1 119	655 048
Zasiłek celowy specjalny	114	274	61 285	130	315	67 218	103	217	48 070
Zasiłek okresowy	436	1 234	948 417	480	1273	965 053	385	1 018	725 403
Zasiłek stały	164	232	679 911	166	249	673 665	157	220	706 261

Źródło: Sprawozdania roczne 2013,2014,2015 OPS Pyrzyce

Zasiłek stały przysługuje:

- pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód był niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, tj.**634,00 zł**;
- pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie były niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, tj. **514,00 zł**;
- kwota zasiłku nie może być wyższa niż **604,00 zł** miesięcznie i niższa niż **30,00 zł** miesięcznie.

Przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych, to zadanie własne gminy, finansowane ze środków budżetu państwa.

Zasiłek okresowy przysługuje, w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego:

- osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej – **634,00 zł**;
- rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny – **514,00 zł**.

Kwota zasiłku okresowego ustalona zgodnie z ww. kryteriami nie może być niższa (kwota gwarantowana, wypłacana z budżetu państwa) niż 50 % różnicy między:

- kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby,
- kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.

Okres na jaki przyznawany jest zasiłek okresowy, ustala ośrodek pomocy społecznej na podstawie okoliczności sprawy.

Zasiłek celowy, w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby życiowej może być przyznany **zasiłek celowy**, w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw, a także kosztów pogrzebu.

Zasiłek celowy może być również przyznany osobie/rodzinie, która poniosła straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Zasiłek celowy specjalny, w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie/rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany specjalny zasiłek celowy w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby/rodziny.

2) Realizacja programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” realizowany jest na lata 2014 – 2020 w oparciu o Uchwałę Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020.

Celem Programu jest wsparcie gmin w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym w zakresie dożywiania osób, których dochód nie przekraczał 150 % kryterium dochodowego (**951,00 zł miesięcznie w przypadku 1 osobowego gospodarstwa domowego i 771,00 zł miesięcznie na 1 osobę w przypadku wieloosobowego gospodarstwa domowego**), w formie zakupu posiłku lub przekazania pomocy pieniężnej na zakup posiłku albo żywności w celu przygotowania ciepłego posiłku.

Ogólny koszt realizacji ww. programu wyniósł 778 914 zł. Źródłem finansowania Programu była dotacja celowa z budżetu państwa – 582 479 zł oraz środki własne – 196 435 zł. (w tym dowóz posiłków na tereny wiejskie 880,00 zł).

Tabela 7. Pomoc rzeczowa i finansowa w ramach Programu

Wyszczególnienie	ogółem	w tym na wsi	w tym:					
			dzieci do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej		uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej		pozostałe osoby otrzymujące pomoc na podstawie art. 7 u.o.p.s.	
			ogółem	w tym na wsi	ogółem	w tym na wsi	ogółem	w tym na wsi
Rzeczywista liczba osób objętych Programem ogółem	1292	653	242	136	328	179	765	366
w tym liczba osób korzystających z: posiłku	306	160	108	67	182	102	36	5
w tym: liczba osób, którym dowieziono posiłek	10	10	0	0	10	10	0	0
zasiłku celowego	1156	570	202	101	270	137	713	349
świadczenia rzeczowego	114	54	13	10	10	9	92	36
Koszt programu ogółem (w zł)	778 914	323 702	x	x	x	x	x	x
z tego: środki własne	196 435	129 481	x	x	x	x	x	x
dotacja	582 479	194 221	x	x	x	x	x	x

Źródło: Sprawozdania roczne 2015 OPS Pырzyce

Tabela nr 8. Pomoc w formie posiłku

Wyszczególnienie	ogółem	w tym na wsi	w tym:					
			dzieci do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej		uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej		pozostałe osoby otrzymujące pomoc na podstawie art. 7 u.o.p.s.	
			ogółem	w tym na wsi	ogółem	w tym na wsi	ogółem	w tym na wsi
Liczba osób korzystających z posiłku	306	160	108	67	182	102	36	5
W tym z posiłku w formie: pełnego obiadu	279	132	99	58	161	80	35	4
jednego gorącego dania	29	28	9	9	22	22	2	1
Koszt posiłków (w zł)	199 408	74 189	50 188	26 715	103 850	46 227	45 370	1 247
z tego: środki własne	50 120	29 676	15 075	10 686	21 897	18 491	13 148	499
dotacja	149 288	44 513	35 113	16 029	81 953	27 736	32 222	748
Koszt jednego posiłku (w zł)	4,94	3,92	4,15	3,61	4,62	4,07	7,81	6,67

Źródło: Sprawozdania roczne 2015 OPS Pырzyce

Z gorących posiłków osoby, w tym dzieci korzystały m.in. w stołówce Szpitala Powiatowego w Pырzycach, stołówce Domu Pomocy Społecznej w Pырzycach i Żabowie, Kuchni Domowej „PRESTO”, Spółdzielni Socjalnej „Brzoza” w Brzesku, szkołach na terenie Gminy Pырzyce gdzie dzieci uczęszczają do szkół.

Tabela nr 9. Pomoc w formie posiłku niewymagającego przeprowadzenia wywiadu środowiskowego

Wyszczególnienie	ogółem	w tym na wsi
Liczba dzieci	46	25
Liczba posiłków	4 456	2 057
Koszt posiłków - ogółem	17 960	7 110
z tego: środki własne	4 514	2 844
dotacja	13 466	4 266

Źródło: Sprawozdania roczne 2015 OPS Pyrzyce

2) Dożywianie dzieci i młodzieży w czasie wolnym od zajęć szkolnych.

Podczas przerw świątecznych, ferii zimowych i wakacji letnich uczniowie z uboższych rodzin nie mogą liczyć na ciepły posiłek, który w czasie roku szkolnego czeka na nich w stołówkach szkolnych. Powód ? Szkolne stołówki są zamknięte, dlatego Ośrodek Pomocy Społecznej w Pyrzycach od 2011 r. podpisał umowę z Kuchnią Domową Presto w Pyrzycach na dożywianie dzieci w czasie wolnym od nauki szkolnej.

Naszym celem jest zapewnienie gorącego posiłku dla dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach na jednego członka rodziny, bądź też znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej. Ciepły posiłek składający się z dwóch dań wydawany jest codziennie i jest finansowany w ramach realizacji programu rządowego "Pomoc państwa w zakresie dożywiania". Dzieci o określonych godzinach są zobowiązane przyjść na stołówkę i zjeść posiłek na miejscu.

Akcję dożywiania organizujemy już od kilku lat i spotyka się ona z coraz większą aprobatą i uznaniem rodziców. W latach poprzednich z dożywiania korzystały tylko dzieci z terenu Pyrzyc, a rodzicom dzieci z terenów wiejskich przyznawane były zasiłki z przeznaczeniem na zakup żywności. Od 2014 roku wprowadziliśmy zmiany i osobom z terenów wiejskich, które zgłoszą chęć dożywiania posiłki są dowożone do miejsca zamieszkania, to zdecydowanie lepsze rozwiązanie niż przyznawanie pomocy finansowej.

Z akcji dożywiania w poszczególnych latach skorzystało:

Tabela nr 10. Dożywianie dzieci.

	2012	2013	2014	2015
Liczba dzieci	288	271	175	336

Źródło: dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Pyrzycach

Aby dotrzeć do jak największej liczby rodziców informacje na temat dożywiania w czasie wolnym od nauki szkolnej zamieszczane są na stronie internetowej i tablicach informacyjnych Ośrodka oraz wywieszane są w szkołach (na terenie gminy Pyrzyce istnieje 5 szkół podstawowych, 3 gimnazja, 2 szkoły średnie i 1 Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy). Informują one o tym, iż rodzice wyrażający chęć jedzenia przez dzieci ciepłych posiłków w czasie wolnym od nauki winni zgłosić się do tut. Ośrodka.

4) Świadczenia rodzinne.

Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 114) określa warunki nabywania prawa oraz zasady ustalania, przyznawania i wypłacania świadczeń rodzinnych.

Świadczenia rodzinne obejmują:

- zasiłek rodzinny wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego z tytułu: urodzenia dziecka, opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, samotnego wychowywania dziecka, wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, rozpoczęcia roku szkolnego, podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania (na dojazd do szkoły lub zamieszkanie w miejscowości w której znajduje się siedziba szkoły),
- świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy,
- jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka.

Zasiłek rodzinny przysługiwał, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekraczał kwoty (w okresie od 01.01.2015-31.10.2015) **574,00 zł**

lub **664,00 zł** w przypadku, gdy członkiem rodziny było dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Od 1 listopada 2015 roku kryterium wynosi 674,00 zł lub 764,00 zł.

Zasiłek rodzinny przysługuje do ukończenia przez dziecko 18 roku życia lub nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21. roku życia albo 24. roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności.

Dodatki do zasiłku rodzinnego przysługują, gdy przysługuje prawo do zasiłku rodzinnego. Świadczenia rodzinne przyznawane są na okres od 01 listopada do 31 października następnego roku.

Tabela nr 11. Kwoty zasiłku rodzinnego.

ZASIŁEK RODZINNY		
Okres obowiązywania	Wyszczególnienie	Kwota
od 1 listopada 2015 r.	na dziecko do ukończenia 5 roku życia	89 zł
	na dziecko powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia	118 zł
	na dziecko powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia	129 zł

Tabela nr 12. Kwoty dodatków do zasiłku rodzinnego i wysokość pozostałych świadczeń w 2015 roku.

DODATKI DO ZASIŁKU RODZINNEGO		
1) Dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu:	Kwota	Okres pobierania
urodzenia dziecka	1 000 zł	jednorazowo
opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	400 zł	miesięcznie
samotnego wychowywania dziecka	170 zł	miesięcznie na dziecko, nie więcej jednak niż 340 zł na wszystkie dzieci
	250 zł	miesięcznie na dziecko niepełnosprawne, nie więcej niż 500 zł na wszystkie dzieci
wychowanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	80 zł	miesięcznie na trzecie i następne dziecko
kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	60 zł	miesięcznie na dziecko do 5 lat
	80 zł	miesięcznie na dziecko od 5 - 24 lat
rozpoczęcie roku szkolnego	100 zł	jednorazowo we wrześniu
podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	50 zł	miesięcznie od września do czerwca na dojazdy do szkoły
	90 zł	miesięcznie od września do czerwca na zamieszkiwanie w internacie

2) Zasilek pielęgnacyjny	153 zł miesięcznie
3) Świadczenie pielęgnacyjne	1200,00 zł miesięcznie
4) Specjalny zasiłek opiekuńczy	520,00 zł miesięcznie
5) Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	1 000 zł jednorazowo

Zasilek pielęgnacyjny przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia osobie niepełnosprawnej opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje: niepełnosprawnemu dziecku, osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje w wysokości 153,00 zł miesięcznie i nie jest zależny od kryterium dochodowego. Prawo do zasiłku pielęgnacyjnego przysługuje na czas nieokreślony chyba, że orzeczenie zostało wydane na czas określony, wówczas przysługuje do ostatniego dnia miesiąca, w którym upływa termin ważności orzeczenia.

Zasiłek pielęgnacyjny nie przysługuje osobie uprawnionej do dodatku pielęgnacyjnego, jak również osobie umieszczonej w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie. W roku 2015 wypłacano 5 810 zasiłków pielęgnacyjnych osobom uprawnionym.

Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przysługuje: 1. matce albo ojcu, 2. opiekunowi faktycznemu dziecka, 3. innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy, ciąży obowiązek alimentacyjny, jeżeli nie podejmują lub rezygnują z podjęcia pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, albo osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje również osobie innej niż spokrewniona w pierwszym stopniu, na której ciąży obowiązek alimentacyjny, w przypadku, gdy nie ma osoby spokrewnionej w pierwszym stopniu albo, gdy osoba ta nie jest w stanie sprawować opieki nad

chorym. Taki zapis ustawowy rozszerzający krąg osób uprawnionych do nabywania prawa do świadczenia pielęgnacyjnego obowiązuje od 01.01.2010 r.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługiwało w wysokości 1200,000 zł miesięcznie, w okresie od 1.01.2015 do 31.12.2015 roku.

W roku 2015 wypłacano 606 świadczeń pielęgnacyjnych osobom uprawnionym.

Specjalny zasiłek opiekuńczy z dniem 01 lipca 2013 r. na podstawie ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw, wprowadzono do systemu świadczeń rodzinnych nowe świadczenie – specjalny zasiłek opiekuńczy. Wynosi 520,00 zł miesięcznie. Otrzymują go osoby, na których ciąży obowiązek alimentacyjny i które zrezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad członkiem rodziny legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności. Zasiłek jest uzależniony od kryterium dochodowego. Przysługuje, gdy łączny dochód dwóch rodzin: rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki – w przeliczeniu na osobę – nie przekroczy obowiązującego kryterium dochodowego dla osób otrzymujących świadczenia rodzinne. Obecnie kryterium takie w rodzinie wychowującej dziecko niepełnosprawne wynosi 623,00 zł, od listopada 2015 r. kwota ta będzie wyższa - 664,00 zł. Przy ustalaniu prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego obowiązkowe jest przeprowadzanie wywiadu środowiskowego. Realizacja pomocy jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej realizowanym przez gminy.

W roku 2015 wypłacano 219 specjalnych zasiłków opiekuńczych osobom uprawnionym.

Zasiłek dla opiekuna - ustawą z dnia 4 kwietnia 2014 roku o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz.U. z 2014 r., poz. 567) wprowadzono do systemu świadczeń zasiłek dla opiekunów osobom, które utraciły prawo do świadczeń pielęgnacyjnych z dniem 01 lipca 2013 roku, w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego.

W roku 2015 wypłacano 361 zasiłków dla opiekuna, na kwotę 187 235 opiekuńczych osobom uprawnionym.

Za osoby pobierające zasiłek dla opiekuna opłacane są składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe przez okres niezbędny do uzyskania 25-letniego okresu ubezpieczenia (składkowego i nieskładkowego) na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009, nr 153, poz. 1227, ze zm.).

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka - od 1 stycznia 2013 r. prawo do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka (tzw. becikowego), uzależnione jest od

kryterium dochodowego, które wynosi **1.922,00 zł** miesięcznie w przeliczeniu na osobę w rodzinie. Tzw. becikowe przysługuje matce, ojcu, opiekunowi prawnemu lub opiekunowi faktycznemu dziecka w wysokości **1.000 zł** na jedno dziecko.

Wniosek o wypłatę zapomogi składa się w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka. Jednorazowa zapomoga przysługuje, jeżeli kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży i co najmniej jeden raz w każdym trymestrze ciąży.

Pozostawanie pod opieką medyczną potwierdza się zaświadczeniem lekarskim lub zaświadczeniem wystawionym przez położną.

Tabela nr 13. Wydatki na świadczenia i świadczeniobiorcy.

Wyszczególnienie	2015 r.	
	Kwota w zł	Liczba świadczeń
Zasiłki rodzinne	1 112 277	11 053
Dodatki do zasiłków rodzinnych ogółem w tym:	533 301	4 458
• urodzenia dziecka	55 000	55
• opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	77 319	202
• samotnego wychowywania dziecka	118 695	727
• kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	44 300	564
• rozpoczęcia roku szkolnego	68 200	682
• podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	44 027	752
• wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	125 760	1 544
Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami ogółem	1 645 578	15 511
Zasiłki pielęgnacyjne	888 930	5 810
Świadczenia pielęgnacyjne	723 280	606
Specjalne zasiłki opiekuńcze	112 494	219
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	144 000	144
RAZEM	3 514 282	22 290

Źródło: dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Pyrzycach

W 2015 r. ze świadczeń rodzinnych korzystało 976 rodzin, w tym:

Rodziny pobierające zasiłek rodzinny z dodatkami – 508 w tym:

- na jedno dziecko - 219,
- na dwoje dzieci - 187,
- na troje dzieci – 80,
- na czworo i więcej – 21.

Wydatki na składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne

Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe oraz zdrowotne przyznawane są osobom, którym decyzją przyznano prawo do świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego.

Tabela nr 14. Wydatki na składki FUS i zdrowotne.

Wyszczególnienie	2015 r.	
	Kwota w zł	Liczba świadczeń
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	192 265	732
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	57 082	615
RAZEM	249 347	1347

Źródło: dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Pyrzycach

5) Fundusz alimentacyjny i postępowanie w stosunku do dłużników alimentacyjnych.

Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 859) łączy elementy funduszu alimentacyjnego sprzed 2004 roku oraz obowiązującego do września 2008 r. systemu zaliczek alimentacyjnych.

Fundusz alimentacyjny stanowi system wspierania osób uprawnionych do alimentów na podstawie tytułu wykonawczego, środkami finansowymi z budżetu państwa.

Warunki i tryb otrzymania świadczeń:

- bezskuteczna egzekucja alimentów przez co najmniej dwa miesiące;
- dochody rodziny nieprzekraczające **725,00 zł** (netto) miesięcznie na osobę w rodzinie;
- osoba uprawniona nie ma ukończonych 18 lat lub 25 lat , jeżeli uczy się w szkole lub szkole wyższej albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo;
- świadczenia wypłacane są w kwocie zasądzonych alimentów , nie wyższej jednak niż 500 zł na osobę uprawnioną (dziecko);

- świadczenia przyznawane są na okres od 01 października do 30 września następnego roku.

Prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego ustala się na okres świadczeniowy począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek do organu właściwego wierzyciela.

Prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego mają zarówno dzieci wychowywane przez samotnych rodziców, jak i dzieci z rodzin pełnych.

Za bezskuteczną uważa się egzekucję, w wyniku której w okresie ostatnich dwóch miesięcy nie wyegzekwowano pełnej należności z tytułu zobowiązań alimentacyjnych, w kwocie aktualnie zasądzonych alimentów, bez względu na wielkość zaległych zobowiązań dłużnika wobec osoby uprawnionej; za bezskuteczną egzekucję uważa się również niemożność wszczęcia egzekucji alimentów przeciwko dłużnikowi alimentacyjnemu przebywającemu poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności z powodu:

- braku podstawy prawnej do podjęcia czynności zmierzających do wykonania tytułu wykonawczego z miejsca zamieszkania dłużnika, np. w przypadku braku umowy międzynarodowej pomiędzy Polską i państwem, w którym dłużnik zamieszkuje,
- braku możliwości wskazania przez osobę uprawnioną miejsca zamieszkania dłużnika alimentacyjnego za granicą.

W sprawie funduszu alimentacyjnego wydano 434 decyzji administracyjnych.

Wypłacono 2 575 świadczeń alimentacyjnych na kwotę 1 003 954 zł.

Według stanu na dzień 31.12.2015 r. świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacane były dla 150 rodzin na 227 osoby uprawnione (dzieci).

Zasady postępowania wobec dłużników alimentacyjnych określa ustawa z dnia 07 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz.U. z 2012 r., poz. 1228 ze zm.).

W przypadku gdy dłużnik alimentacyjny nie może wywiązać się ze swoich zobowiązań z powodu braku zatrudnienia, organ właściwy dłużnika:

- 1) zobowiązuje dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się jako bezrobotny albo jako poszukujący pracy w przypadku braku możliwości zarejestrowania się jako bezrobotny;
- 2) informuje właściwy powiatowy urząd pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego.

W przypadku gdy dłużnik alimentacyjny uniemożliwia przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego lub odmówił:

- 1) złożenia oświadczenia majątkowego,

- 2) zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotny albo poszukujący pracy,
- 3) bez uzasadnionej przyczyny, w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, odmówił przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, wykonywania prac społecznie użytecznych, prac interwencyjnych, robót publicznych, prac na zasadach robót publicznych albo udziału w szkoleniu, stażu lub przygotowaniu zawodowym dorosłych

— organ właściwy dłużnika wszczyna postępowanie dotyczące uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

Decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych nie wydaje się wobec dłużnika alimentacyjnego, który przez okres ostatnich 6 miesięcy wywiązywał się w każdym miesiącu ze zobowiązań alimentacyjnych, w kwocie nie niższej niż 50% kwoty bieżąco ustalonych alimentów.

Jeżeli decyzja o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych stanie się ostateczna, organ właściwy dłużnika kieruje wniosek do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego, dołączając odpis tej decyzji, oraz składa wniosek o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. — Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, ze zm.).

Na dzień 31.12.201 r. na terenie Gminy Pyrzyce było 333 dłużników alimentacyjnych.

Działania wobec dłużników alimentacyjnych w 2015 r.

- przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego – 57 osób;
- zobowiązanie dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się jako bezrobotny albo jako poszukujący pracy - 5 osób;
- poinformowanie powiatowego urzędu pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego - 29 osób;
- wydanie decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych (decyzje prawomocne) - 112 osób;
- wydanie decyzji o umorzeniu postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych – 4 osoby;
- złożenie wniosku o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 KK – 9 osób,
- złożenie wniosku do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego - 10 osób;

- prowadzono łącznie 54 postępowań egzekucyjnych dotyczących dłużników alimentacyjnych.

Na dzień 31.12.2015 r. zadłużenie z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłaconych na osoby uprawnione posiadało 288 dłużników alimentacyjnych (zamieszkujących na terenie Gminy Pyrzyce i poza Gminą Pyrzyce).

W 2015 r. dłużnicy alimentacyjny dokonali zwrotu świadczeń z funduszu alimentacyjnego na kwotę 108 678,40 zł oraz odsetek ustawowych w kwocie 63 964,18 zł. Dochód własny gminy stanowiła kwota 41 411,25 zł.

Ponadto dokonano zwrotu zadłużenia zaliczki alimentacyjnej na łączną kwotę 23 008,27 zł z czego 50% stanowi dochód gminy. Na dzień 31.12.2015 r. na ogólnopolską listę dłużników wpisanych było 333 dłużników alimentacyjnych.

Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych ma na celu odzyskanie wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Egzekucję alimentów prowadzi komornik sądowy.

6) Dodatki mieszkaniowe i energetyczne.

Przyznawanie i wypłatę dodatków mieszkaniowych reguluje ustawa z dnia 21 czerwca 2001 roku o dodatkach mieszkaniowych (j.t. Dz. U. z 2013 roku, poz. 966 ze zm.).

Dodatki mieszkaniowe wypłacane są ze środków budżetu gminy. Stanowią formę pomocy dla osób, które nie są w stanie pokryć wydatków związanych z utrzymaniem mieszkania. Pomoc ta ma charakter częściowy, co oznacza, że osoba, której przyznano dodatek musi ponosić i uiszczać we własnym zakresie (z własnego budżetu) pozostałą, poza dodatkiem mieszkaniowym część opłat związanych z utrzymaniem lokalu. W przypadku nie wnoszenia opłat przez okres 2 miesięcy, dodatek jest wstrzymywany, a po uregulowaniu tych zaległości, wypłata dodatku jest wznowiana.

W 2015 roku dodatek mieszkaniowy otrzymało 324 rodzin.

Obok tytułu prawnego wymagane jest także faktyczne zamieszkiwanie w lokalu, przez co rozumie się taką sytuację, gdy dana osoba przebywa w konkretnym mieszkaniu z zamiarem stałego pobytu tj. chodzi o miejsce, gdzie koncentrują się wszystkie jej sprawy osobiste i majątkowe, choćby nawet przerwa w faktycznym przebywaniu w miejscu zamieszkania spowodowana była studiami, odbywaniem służby wojskowej, czy pobytem w zakładzie karnym.

Przyznanie dodatku uzależnione jest od średniego miesięcznego dochodu na jednego członka gospodarstwa domowego uzyskanego w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku (do 175% kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym i 125% w

gospodarstwie wieloosobowym; najniższa emerytura obowiązująca od 01.03.2015 roku to kwota 880,45zł), powierzchni zajmowanego lokalu oraz od wysokości miesięcznych wydatków na lokal.

Ustawa dopuszcza odstępstwa, zarówno jeśli dochód jest wyższy od przyjętego, jaki w sytuacji, gdy powierzchnia użytkowa lokalu mieszkalnego przekracza powierzchnię normatywną lokalu o 30%. Wysokość dodatku mieszkaniowego uzależniona jest od wysokości wydatków ponoszonych na utrzymanie mieszkania oraz od miesięcznego dochodu brutto w gospodarstwie domowym na jedną osobę. Jeżeli wnioskodawcy przysługuje dodatek mieszkaniowy, a w jego mieszkaniu nie ma centralnego ogrzewania, ciepłej wody lub instalacji gazu przewodowego, to wówczas naliczany jest ryczałt na zakup opału, stanowiący część dodatku mieszkaniowego, który wypłaca się wnioskodawcy.

Decyzje przyznające dodatek mieszkaniowy wydawane są na okres 6 miesięcy. Ewentualne zmiany danych zawartych we wniosku lub deklaracji złożonej przez wnioskodawcę, które nastąpiły w okresie 6 miesięcy od dnia przyznania dodatku mieszkaniowego nie mają wpływu na wysokość wypłacanego dodatku mieszkaniowego. **W 2015 roku przyjęto 557 wniosków.**

Tabela nr 15. Struktura wypłaconych dodatków mieszkaniowych w 2015 roku.

Wyszczególnienie rodzajów lokali	liczba dodatków	
	kwota dodatków (zł)	
1. komunalne	1195	298 536,52
2. spółdzielcze	356	84 232,56
3. wspólnoty mieszkaniowe	1048	194 074,07
4. prywatne	193	40 938,45
5. inne	109	2 0204,92
OGÓŁEM	2901	637 986,52

Źródło: dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Pyrzycach

Ogółem wydano 480 decyzji administracyjnych, w tym:

- pozytywnych - 554
- odmownych - 15
- umarzających postępowanie - 1
- wygaszających postępowanie – 10.

Koszt opłat pocztowych za przekazy za dodatek mieszkaniowy za 2015 rok wyniósł –2 241,70zł.

Osoby, którym przyznano dodatek mieszkaniowy mogą ubiegać się o przyznanie zryczałtowanego dodatku energetycznego. Idea dodatków energetycznych polega na częściowym pokryciu ze środków publicznych kosztów ponoszonych z tytułu opłat za energię elektryczną przez tzw. odbiorców wrażliwych energii elektrycznej. Zasady i tryb przyznawania, a także wypłacania dodatków energetycznych reguluje ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2012, poz. 1059 ze zm.). Odbiorca wrażliwy energii elektrycznej zgodnie z ustawą to osoba, której przyznano dodatek mieszkaniowy w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2013 r. poz. 966 ze zm.), która jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym i zamieszkuje w miejscu dostarczania energii elektrycznej. W 2015 roku złożonych zostało 12 wniosków o przyznanie dodatku energetycznego. Wydano 12 pozytywnych decyzji administracyjnych, na łączną kwotę 1 097,80 zł.

7) Usługi opiekuńcze.

Pomoc w formie usług opiekuńczych przysługuje osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona. Usługi mogą być przyznane również osobie, która ma rodzinę, a rodzina, a także wspólnie nie zamieszkujący małżonek, wstępni i zstępni nie mogą takiej opieki zapewnić.

Wydatki na usługi opiekuńcze obejmują koszty związane z funkcjonowaniem Działu Usług Opiekuńczych, m. in. koszty osobowe i pochodne, badania lekarskie, świadczenia pracownicze wynikające z przepisów bhp i funduszu świadczeń socjalnych, ekwiwalent za odzież roboczą, środki higieny, zakup materiałów biurowych.

Koszt realizacji usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, o których mowa w kolejnym punkcie jest zadaniem obowiązkowym gminy.

Usługi opiekuńcze świadczone były przez 9 opiekunek domowych zatrudnionych na czas nieokreślony, które okresowo wspomagane były przez 6 opiekunek zatrudnianych w ramach umów zlecenia i 2 opiekunek zatrudnionych na czas określony z tego jedna z prac interwencyjnych.

Z usług opiekuńczych korzystały ogółem 63 osoby, na rzecz, których świadczone były usługi w ilości 15 896 godzin.

Spośród osób korzystających z usług opiekuńczych w 2015 r. zmarło 10 osób, 4 osoby zrezygnowały ze świadczenia usług, w tym 3 osoby zostały umieszczone w domach pomocy społecznej, 7 osób zostało przyjętych na ZOL Pyrzyce.

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

W ogólnej liczbie 66 osób korzystających z usług opiekuńczych:

- 15 osób samotnych,
- 42 osoby zamieszkują samotnie ale posiadają rodziny,
- 9 osób zamieszkuje z rodziną.

Odpłatność za 1 godzinę usług opiekuńczych ustalono na kwotę 13,30 zł. Zgodnie z uchwałą Nr XXIV/161/04 Rady Miejskiej w Pyrzycach z dnia 27 maja 2004 roku. Z tytułu odpłatności za usługi uzyskano dochód, w kwocie 34 527,13 zł.

8) Specjalistyczne usługi opiekuńcze.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

Rodzaje specjalistycznych usług opiekuńczych, kwalifikacje osób je świadczących, warunki i tryb pobierania opłat określa rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. z 2005 r. NR 189, poz. 1598 z ze zm.).

Specjalistyczne usługi opiekuńcze realizowane były w ramach zadań zleconych i obejmowały usługi świadczone na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi.

Opiekunki OPS świadczyły usługi w ilości 896 godzin usług na rzecz 3 osób w ich środowisku zamieszkania. Cenę 1 godziny usług ustalono na kwotę 14,60 zł. na podstawie Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 roku. Koszt realizacji tego zadania to kwota 52 000 zł. Z tytułu odpłatności za ww. usługi dochód gminy wyniósł 214,09 zł.

9) Domy pomocy społecznej.

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić

niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej.

Osobę kieruje się do domu pomocy społecznej odpowiedniego typu, po uzyskaniu zgody tej osoby lub jej przedstawiciela ustawowego albo zgody Sądu na umieszczenie w domu pomocy społecznej.

W 2015 r. OPS dofinansował bądź pokrył koszty pobytu w domach pomocy społecznej osobom, które przebywały w:

- Dom Pomocy Społecznej w Czarnem dla Dorosłych Niepełnosprawnych Intelaktualnie oraz Przewlekłe Psychicznie Chorych - 3 osoby - kobiety;
- Dom Pomocy Społecznej dla dzieci, młodzieży i dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie w Nowym Czarnowie - 2 osoby - mężczyźni;
- Dom Pomocy Społecznej dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych prowadzony przez Zgromadzenie Braci Szkół Chrześcijańskich w Przytocku - 1 osoba - mężczyzna;
- Dom Pomocy Społecznej dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie i osób przewlekłe psychicznie chorych w Jarominie - 1 osoba - mężczyzna;
- Dom Pomocy Społecznej dla osób przewlekłe somatycznie chorych w Dolicach - 1 osoba - 1 mężczyzna, ;
- Dom Pomocy Społecznej dla osób przewlekłe somatycznie chorych w Śniatowie - 1 osoby - mężczyźni;
- Dom Pomocy Społecznej dla osób przewlekłe somatycznie chorych w Pyrzycach z siedzibą w Żabowie - 17 osób - 10 mężczyzna, 7 kobiety;
- Dom Pomocy Społecznej dla osób w podeszłym wieku i przewlekłe somatycznie chorych w Wałczu - 1 osoba - mężczyzna;
- Dom Pomocy Społecznej w Żydowie – 1osoba- 1 kobieta;
- Dom Pomocy Społecznej w Śniatowie – 1 osoba – 1 mężczyzna;

W 2015 r. w domach pomocy społecznej umieszczono 8 osób.

Obowiązani do wnoszenia opłat za pobyt w domu pomocy społecznej są w kolejności:

- 1) mieszkaniiec domu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka,
- 2) małżonek, zstępni przed wstępnymi,

- 3) gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej – przy czym ww. osoby i gmina nie mają obowiązku wnoszenia opłat, jeżeli mieszkaniec domu ponosi pełną odpłatność.

W oparciu o obowiązujące przepisy opłatę za pobyt w DPS ponosi sam mieszkaniec, jednak nie więcej niż 70 % swojego dochodu. Jeżeli więc nie pokrywa on opłaty w całości, różnicę ponoszą członkowie rodziny zobowiązani do alimentacji (małżonek, zstępni i wstępni). W przypadku, gdy ich dochody nie przekraczają 300 % kryterium dochodowego, koszty ponosi gmina.

10) Schronienie.

W świetle obowiązujących przepisów do udzielenia pomocy osobie bezdomnej zobowiązana jest gmina ostatniego miejsca zameldowania tej osoby na pobyt stały. W przypadkach szczególnie uzasadnionych sytuacją osobistą osoby ubiegającej się o świadczenie oraz w sprawach nie cierpiących zwłoki, właściwą miejscowo jest gmina miejsca pobytu osoby ubiegającej się o świadczenie.

Osobą bezdomną zgodnie z art. 6 pkt. 8 ustawy o pomocy społecznej jest osoba niezamieszkująca w lokalu mieszkalnym w rozumieniu przepisów o ochronie praw lokatorów i mieszkaniowym zasobie gminy i niezameldowana na pobyt stały, w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności i dowodach osobistych, a także osoba niezamieszkująca w lokalu mieszkalnym i zameldowana na pobyt stały w lokalu, w którym nie ma możliwości zamieszkania.

W roku 2015 zlokalizowano 27 osób bezdomnych w tym: 4 kobiety i 23 mężczyzn, z czego 21 osoby przebywały na terenie gminy Pyrzyce, a pozostałe 6 osób przebywało w placówkach na terenie innych gmin bądź prowadziło wędrowny tryb życia.

Udzielenie schronienia osobom tego pozbawionym następuje przez przyznanie tymczasowego miejsca noclegowego w noclegowniach, schroniskach, domach dla bezdomnych i innych miejscach do tego przeznaczonych. Na terenie Gminy Pyrzyce nie funkcjonuje żadna placówka świadcząca schronienie osobom bezdomnym. W związku z tym pomoc osobom bezdomnym świadczona była w zakresie udzielenia posiłków oraz schronienia przez placówki na terenie innych gmin:

- 1) Centrum Socjalne „Caritas” w Stargardzie Szczecińskim;
- 2) Stowarzyszenie Ludzi Bezdomnych i Samotnych Matek z Dziećmi w Stargardzie Szczecińskim, Kluczewo;

- 3) Ośrodek Wspierania Rodziny w Korytowie;
- 4) Stowarzyszenie Diogenes w Łobzie;
- 5) Schronisko dla bezdomnych mężczyzn w Dębnie.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Pyrzycach podejmował zintensyfikowane działania w celu zabezpieczenia osób narażonych na negatywne skutki problemu bezdomności w następującym zakresie:

- a) działalności informacyjnej dotyczącej możliwości uzyskania różnorodnych form pomocy społecznej, w tym schronienia na terenie województwa oraz poza jego terenem,
- b) poradnictwa w sprawach m. in. mieszkaniowych, leczenia, w tym odwykowego, załatwiania spraw urzędowych, uzyskania stopnia niepełnosprawności,
- c) pracy socjalnej skierowanej do osób przebywających w schroniskach, altanach ogrodowych i innych miejscach pobytu polegającej m. in. na:

- pomocy w uzyskaniu stopnia niepełnosprawności;
- pomocy w uzyskaniu świadczeń emerytalnych lub rentowych;
- reprezentowaniu i pośredniczeniu w załatwianiu spraw urzędowych;
- aktywizowaniu i wspieraniu w utrzymaniu higieny osobistej, trzeźwości, ubioru odpowiedniego do pory roku, poszukiwaniu lub utrzymaniu pracy;
- kontaktowaniu ze specjalistami (prawnik, psycholog, terapeuta uzależnień, doradca zawodowy,) w celu zdobycia ogólnej wiedzy z zakresu możliwości poprawy sytuacji osób bezdomnych,

- d) udzielania pomocy: pieniężnej - zasiłki stałe, okresowe, celowe i niepieniężnej – składki zdrowotne lub objęcie ubezpieczeniem zdrowotnym, skierowanie do schronisk, skierowanie do korzystania z ciepłych posiłków, udzielenie pomocy w formie ubrania oraz paczek żywnościowych lub chemicznych.

Organizowano doraźną pomoc dla osób bezdomnych, które pomimo trudnych warunków atmosferycznych rezygnują z korzystania z pomocy instytucjonalnej i pozostają w dotychczasowych miejscach pobytu, tj. w altanach na działkach ogrodowych, piwnicach, klatkach schodowych, pustostanach, pomieszczeniach gospodarczych.

11) Pomoc osobom zwalnianym z zakładów karnych.

Zgodnie z Porozumieniem z dnia 13 czerwca 2000 r. zawartym pomiędzy Ministerstwem Pracy i Polityki Społecznej a Centralnym Zarządem Służby Więziennej w sprawie organizacji pomocy dla osób zwalnianych z zakładów karnych i ich rodzin w roku 2015 r. Ośrodek Pomocy Społecznej udzielił pomocy 7 osobom po opuszczeniu zakładu karnego.

W celu poprawy sytuacji materialnej osadzonych i ich rodzin przyznano osobom, które opuściły zakład karny w 2015 r. następujące świadczenia, w formie: zasiłku stałego, zasiłku okresowego, zasiłku celowego, potwierdzenie prawa do świadczeń zdrowotnych, posiłków.

Pracownicy socjalni prowadzili pracę socjalną ze wszystkimi osobami zwolnionymi z zakładu karnego.

Spośród 7 osób, które opuściły w 2015 r. zakłady karne skorzystało z pomocy finansowej i socjalnej. Osoby powróciły do własnych rodzin.

12) Poradnictwo specjalistyczne.

Poradnictwo specjalistyczne, w szczególności prawne, psychologiczne i rodzinne, jest świadczone osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód.

Poradnictwo prawne realizuje się przez udzielanie informacji o obowiązujących przepisach z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego, ochrony praw lokatorów.

Poradnictwo psychologiczne realizuje się przez procesy diagnozowania, profilaktyki i terapii.

Poradnictwo rodzinne obejmuje szeroko rozumiane problemy funkcjonowania rodziny, w tym problemy wychowawcze oraz problemy opieki nad osobą niepełnosprawną, a także terapię rodzinną.

13) Kontrakty socjalne.

Kontrakt socjalny jest jednym z narzędzi pracy pracownika socjalnego, w celu określenia sposobu współdziałania w rozwiązywaniu problemów osoby lub rodziny znajdującej się w trudnej sytuacji życiowej pracownik socjalny zawiera kontrakt socjalny z tą osobą lub rodziną. Pracownicy socjalni w 2015 r. sporządzili 54 kontrakty socjalne, w tym dotyczyły w szczególności: bezrobocia, bezdomności, uzależnienia, przemocy, oddłużenia czynszowego.

Kontrakt socjalny jest narzędziem stosowanym w pracy socjalnej. Pracownicy socjalni w oparciu o wywiad środowiskowy dokonują diagnozy sytuacji osób/rodzin, planując pomoc finansową i pracę socjalną. Praca socjalna rozumiana jest jako systemowe podejście do rodziny, co powoduje,

że dysfunkcje mające w niej miejsce nie mogą być traktowane jako izolowane zjawiska. W 2015 r. objęli pracą socjalną ogółem 1015 rodzin, realizując różnego rodzaju pomoc, usługi i poradnictwo, w zależności od problemów występujących w rodzinach.

IV. OŚRODKI WSPARCIA

W 2015 r. w Gminie Pyrzyce funkcjonuje 1 Środowiskowy Dom Samopomocy, będący placówką prowadzoną przez Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Pyrzycach w ramach zawartej umowy z Gminą Pyrzyce na prowadzenie Środowiskowego Domu Samopomocy w Mielęcinie.

Środowiskowy Dom Samopomocy ma charakter lokalny, a terenem jego działania jest objęta Gmina Pyrzyce. Środowiskowy Dom Samopomocy, przeznaczony jest dla 30 osób z upośledzeniem umysłowym i przewlekłe psychicznie chorych, w wieku od 18 do 60 lat. W 2015 roku OPS skierował do środowiskowego Domu 29 osoby, odpłatność została ustalona w stosunku do 9 osób, pozostałe 20 korzystają z usług bezpłatnie.

Odpłatność miesięczną za usługi świadczone w ośrodkach wsparcia osobom z zaburzeniami psychicznymi, ustala się w wysokości 5% kwoty dochodu osoby samotnie gospodarującej lub kwoty dochodu na osobę w rodzinie, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie przekracza kwotę 300% odpowiedniego kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej.

Dochody z tytułu odpłatności za usługi świadczone w ośrodkach wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi w 2015 r. wynosiły 6 105,45 zł, z tego 5 800,18 zł dochód budżetu państwa, a 305,27 zł dochód Gminy Pyrzyce.

V. PRZEMOC W RODZINIE

Zasady postępowania w związku z przemocą w rodzinie reguluje ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i przepisy wykonawcze. Zarządzeniem Nr 120/11 z dnia 18.04.2011 r. Burmistrz Pyrzyc powołał Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w skład którego wchodzi przedstawiciele : jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia i organizacji pozarządowych oraz kuratorzy sądowi. Za obsługę techniczno-organizacyjną odpowiedzialny jest Ośrodek Pomocy Społecznej.

Zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego, zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, jest koordynowanie i integrowanie działań podmiotów uczestniczących na obszarze danej gminy w przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie poprzez:

- integrowanie i koordynowanie działań w/w podmiotów;
- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie;
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie;
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym;
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

W celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie Zespół tworzy grupy robocze których działanie obejmuje:

- opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie;
- monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy;
- dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

W roku 2015 do przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 33 formularzy Niebieskiej Karty, w tym: 28 przekazanych przez przedstawicieli policji, 4 przez przedstawicieli pomocy społecznej i 1 przez przedstawiciela Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Odbyły się 4 spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego oraz 60 spotkań powołanych grup roboczych, w skład których wchodziłi specjaliści w zależności od specyfiki problemów osób i rodzin objętych działaniami m.in: przedstawiciele Ośrodka Pomocy Społecznej, Policji, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, a także psychologzy, pedagodzy szkolni, kuratorzy, asystenci rodziny, pielęgniarki środowiskowe, lekarze rodzinni.

Osoby dotknięte przemocą objęte zostały wsparciem na podstawie opracowanego indywidualnego planu pomocy, w następującym zakresie:

1. Udzielono bezpłatnego poradnictwa psychologicznego w Ośrodku Pomocy Społecznej Pyrzycach oraz poradnictwa psychologicznego i prawnego w Punkcie Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie Pyrzycach.
2. Udzielono kompleksowych informacji o możliwości uzyskania pomocy socjalnej, pedagogicznej, oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
3. Podjęto działania mające na celu zapobieganie zagrożeniom mogącym występować w rodzinie, poprzez monitorowanie i systematyczne wizyty sprawdzające stan bezpieczeństwa osoby dotkniętej przemocą w rodzinie, w zależności od potrzeb określonych przez zespół interdyscyplinarny lub grupę roboczą (te zadania realizuje dzielnicowy i pracownik socjalny.
4. Podejmowano interwencje w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie.
5. Rozpowszechniono informacje o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym – opracowano informator „Gdzie szukać pomocy” ogólnie dostępny na stronie internetowej ośrodka.

W ramach wszczętych procedur nie występowała konieczność udzielenia schronienia osobom dotkniętym przemocą w całodobowej placówce świadczącej pomoc, w tym specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie.

VI. POMOC W FORMIE RZECZOWEJ Z UDZIAŁEM INSTYTUCJI, ORGANIZACJI I SPONSORÓW

Pracownicy socjalni w ramach współpracy z instytucjami, organizacjami społecznymi i osobami fizycznymi pozyskali, zorganizowali lub wytypowali rodziny korzystające z pomocy społecznej do uzyskania wsparcia niepieniężnego, m.in.:

- rodziny otrzymały pomoc rzeczową (odzież, żywność) z Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej, Zespołu Parafialnego „Caritas”;
- pozyskano od osób prywatnych sprzęt domowy, który został przekazany rodzinom najuboższym;
- wytypowano 15 dzieci, które w okresie wakacji wyjechały na kolonie: organizowane przez Kuratorium Oświaty, – miejsce wypoczynku – Tleń, Bory Tucholskie;
- wytypowano rodziny, które otrzymały drewno pozyskane od Zarządu Dróg Powiatowych.

VII. PROJEKT PARTNERSKI „OŚRODEK WSPARCIA EKONOMII SPOŁECZNEJ W REGIONIE STARGARDZKIM”.

„Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej w regionie stargardzkim” to projekt mający na celu kompleksowe wsparcie oraz wzmocnienie potencjału lokalnego sektora ekonomii społecznej i poszerzenie zakresu działań podmiotów ekonomii społecznej (PES). Realizowany był on w powiatach: choszczeńskim, gryfińskim, myśliborskim, pyrzyckim oraz stargardzkim województwa zachodniopomorskiego. Okres jego wdrażania przewidziany jest od początku grudnia 2012 roku do końca czerwca roku 2015.

Liderem projektu była firma 4C Centrum Ekonomii Społecznej Krzysztof Musiatowicz ze Szczecina, partnerami zaś – Fundacja Pod Aniołem z Dobrzan, Gmina Pyrzyce/Ośrodek Pomocy Społecznej w Pyrzycach oraz firma Aktywa Plus Emilia Kowalska ze Szczecina. W Pyrzycach działa Ośrodek Wsparcia Spółdzielczości Socjalnej, natomiast w Dobrzanych -Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej.

Projekt skierowany jest zarówno do podmiotów ekonomii społecznej (fundacji, stowarzyszeń, centrów integracji społecznej, zakładów aktywności zawodowej, spółdzielni socjalnych), jak i do osób fizycznych chcących założyć taki podmiot, w tym organizację pozarządową lub spółdzielnię socjalną. Celem OWES jest pomoc dedykowana istniejącym już podmiotom oraz utworzenie nowych.

Projekt współfinansowany jest przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, Priorytet VII, Działanie 7.2, Poddziałanie 7.2.2.

Zakres wsparcia:

- **Informacja** – przekazywanie bieżących wiadomości z zakresu ekonomii społecznej, ważne wydarzenia itd. (spotkania informacyjne dla lokalnych społeczności, liderów, władz, strona www, kwartalnik „Rzeczy Niezwykłe”);
- **Animacja** – aktywizacja i integracja, opracowywanie planów usług i strategii rozwoju podmiotów ekonomii społecznej;
- **Doradztwo** –rozwiązywanie problemów, pomoc w pozyskiwaniu nowych dotacji i zarabianiu pieniędzy na działalność społeczną;

- **Szkolenia** – wspólna nauka, jak lepiej i efektywniej działać w podmiocie ekonomii społecznej;
- **Usługi** – marketingowe, księgowe i prawne, zwiększające konkurencyjność i pomagające obniżyć koszty działalności organizacji pozarządowych i spółdzielni socjalnych;
- **Warsztaty partnerskie** - mające na celu zacieśnienie współpracy pomiędzy instytucjami samorządu lokalnego, rynku pracy i pomocy społecznej, a także organizacjami pozarządowymi oraz różnymi podmiotami ekonomii społecznej.
- **Dotacje** – dla nowo powstających spółdzielni socjalnych.

Dotychczasowe efekty osiągnięte w ramach realizacji projektu „Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej w regionie stargardzkim” :

- liczba podmiotów ekonomii społecznej, które otrzymały wsparcie z EFS za pośrednictwem instytucji wspierających ekonomię społeczną – 83
- liczba osób które otrzymały wsparcie w ramach instytucji ekonomii społecznej – 555
- liczba podmiotów ekonomii społecznej utworzonych dzięki wsparciu z EFS - 4
- liczba osób fizycznych i członków PES, które skorzystały z usług szkoleniowych i doradztwa OWES – 234
- PES, które skorzystały z usług prawnych, księgowych i marketingowych – 8
- liczba osób fizycznych, wśród których wzrósł poziom wiedzy i umiejętności potrzebnych do założenia i/lub prowadzenia działalności w sektorze ES – 179
- liczba osób które skorzystały ze wsparcia doradczego – szkoleniowego potrzebnego do założenia i/lub prowadzenia spółdzielni socjalnej – 30
- liczba podmiotów/instytucji uczestniczących w warsztatach partnerstwa – 25.

VIII. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY

Ośrodek Pomocy Społecznej od stycznia 2012 r. realizuje zadania należące do właściwości gminy z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Realizując zadania określone w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w 2015 roku Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudniał 2 asystentów rodziny. Jedno stanowisko asystenta było finansowane ze środków Resortowego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na rok 2015 **”Asystent rodziny”** współfinansowanego z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

Praca asystenta koncentrowała się przede wszystkim na poszukiwaniu rozwiązań trudnej sytuacji życiowej rodzin, w których są dzieci.

Gmina Pyrzyce (Ośrodek Pomocy Społecznej) opracowała i uchwaliła w 2013 r. trzyletni Program Wspierania Rodziny w Gminie Pyrzyce **na lata 2013-2015**.

Głównym celem program jest: **Stworzenie optymalnych warunków do wychowywania dzieci w środowisku rodziny biologicznej oraz wspieranie rodzin dysfunkcyjnych w prawidłowym wypełnianiu obowiązków opiekuńczo – wychowawczych w gminie Pyrzyce.**

Głównym celem asystentury było podniesienie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny, umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego, radzenia sobie z problemami dnia codziennego. Należy nadmienić, że rodzinie może zostać przydzielony asystent rodziny, **tylko za jej zgodą, chyba że wynikać to będzie z zarządzenia sądu**. W tym kontekście asystenturę należy rozumieć jako formę wsparcia a nie przymusu. Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych to zespół planowanych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji.

Obowiązek ten realizowany jest m.in. we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami, policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołem oraz organizacjami społecznymi. Zadania z zakresu wspierania rodziny są realizowane zgodnie z zasadą pomocniczości.

W 2015 roku asystenci rodziny pracowali z 27 rodzinami, w których było 52 dzieci, **złożyli 4984 wizyt**, opracowano **38** planów pracy z rodziną przy aktywnym jej udziale i współpracy pracownika socjalnego.

IX. POTWIERDZANIE PRAWA DO ŚWIADCZEŃ OPIEKI ZDROWOTNEJ FINANSOWANYCH ZE ŚRODKÓW PUBLICZNYCH.

OPS wydaje decyzje na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (j.t. Dz. U. z 2015 r. , poz. 581 ze zm.) oraz w oparciu o Upoważnienie Nr 37/2014 Burmistrza Pyrzyc z dnia 31.12.2014 roku w sprawie upoważnienia Kierownika OPS w Pyrzycach do prowadzenia postępowania i wydawania decyzji w sprawach potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej.

Z potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie ww. ustawy na okres 90 dni mogą korzystać:

- osoby nieubezpieczone,

- osoby posiadające obywatelstwo polskie,
- osoby posiadające miejsce zamieszkania na terytorium RP,
- osoby, które spełniają kryterium dochodowe obowiązujące w pomocy społecznej, co do których nie stwierdzono dysproporcji pomiędzy dochodem a rzeczywistą sytuacją majątkową.

W 2015 r. w sprawie potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej wydano 66 decyzji administracyjnych, w tym:

- potwierdzających prawo do ubezpieczenia - 85,
- odmawiających potwierdzenia prawa – 1.

X. WSPÓŁPRACA Z INNYMI INSTYTUCJAMI I ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

Działalność charytatywna jest dla Gminy korzystna ponieważ wzbogaca realizowane zadania na rzecz osób dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem oraz umożliwia wykorzystanie środków pozyskiwanych przez wspierane organizacje ze źródeł finansowania innych niż budżet Gminy.

Współpraca z niżej wymienionymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi odbywała się systematycznie jako wzbogacenie podstawowej oferty socjalnej:

- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie - w ramach zadań ustawowych dotyczących osób niepełnosprawnych, dzieci umieszczanych w placówkach opiekuńczych, kierowaniem osób starszych do domu pomocy społecznej i innych określonych ustawą o pomocy społecznej;
- Powiatowym Zespołem do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności,
- Zespół Parafialny „Caritas” - kolonie letnie dla dzieci z rodzin najuboższych, wspólne przygotowywanie imprez okolicznościowych;
- Stowarzyszeniem Ludzi Bezdomnych i Samotnych Matek z Dziećmi w Stargardzie Szcz., gdzie kierowane są osoby bezdomne,
- Polskim Komitetem Pomocy Społecznej - wspólne organizowanie festynów, spotkań wigilijnych, wielkanocnych dla osób ubogich;
- Domami Pomocy Społecznej,
- Stowarzyszeniem na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym,

- Placówkami Opiekuńczo-Wychowawczymi - uczestnictwo w spotkaniach zespołu ds. okresowej oceny wychowanków domu dziecka, powrotu dzieci do rodzin biologicznych, umieszczenia w rodzinach zastępczych, praca z rodzinami biologicznymi dzieci umieszczonych w domu dziecka;
- Szkołami - w ramach dożywiania dzieci i młodzieży, współpraca z pedagogami szkolnymi,
- Komendą Powiatową Policji - wspólny monitoring osób bezdomnych, zdarzenia losowe, interwencje kryzysowe, itp.,
- Strażą Miejską - wspólny monitoring osób bezdomnych, zdarzenia losowe, interwencje kryzysowe, itp.;
- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zgłaszanie osób uzależnionych od alkoholu,
- Klubem Abstynenta - kierowanie osób uzależnionych do uczestnictwa w Klubie;
- Publicznymi i Niepublicznymi Zakładami Opieki Zdrowotnej - współpraca z pielęgniarkami środowiskowymi; kierowanie osób samotnych wymagających całodobowej opieki, oczekujących na umieszczenie w DPS;
- Zakładem Ubezpieczeń Społecznych,
- Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną,
- Powiatowym Urzędem Pracy - raz na kwartał spotkania pracowników socjalnych z pośrednikiem pracy w celu aktywizacji zawodowej osób korzystających z pomocy; ponadto w dniu 06 września 2013 r. zawarto umowę w sprawie udostępniania danych osobowych z PUP w zakresie dostępu do programu SEPI (Samorządowa Elektroniczna Platforma Informacyjna) mając w ten sposób dostęp do danych osób zarejestrowanych w PUP w Pyrzycach. Pozwala to na uniknięcie występowania do PUP z wnioskiem o udostępnienie danych osobowych, a także domagania się od klientów Ośrodka zaświadczeń z PUP.

XI. SERWIS INTERNETOWY OPS PYRZYCE

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej, wszystkie istotne informacje zamieszczane są na bieżąco w Biuletynie Informacji Publicznej. Najistotniejsze dla mieszkańców Gminy Pyrzyce informacje dotyczące pomocy społecznej,

świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, dodatków mieszkaniowych i inne zamieszczane są również na stronie promocyjnej OPS, <http://www.opspyrzyce.pl>

XII. PRZEDSIĘWZIĘCIA POZAUSTAWOWE ZREALIZOWANE PRZEZ OPS W 2015 R.

- 1) Dnia 1 kwietnia 2015 r. w Kuchni Domowej PRESTO w Pyrzycach odbyło się śniadanie wielkanocne dla 90 osób ubogich, samotnych i bezdomnych zorganizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Pyrzycach, Polski Komitet Pomocy Społecznej – Oddział w Pyrzycach i Zespół Parafialny CARITAS oddział w Pyrzycach. Każdy uczestnik otrzymał paczkę żywnościową.
- 2) W dniach 16.07. – 25.07.2015 r. oraz 21.07.- 30.07.2015 r. odbyły się dziewięciodniowe kolonie letnie dla 15 dzieci do miejscowości Tleń w Borach Tucholskich. Organizatorem kolonii było Kuratorium Oświaty w Szczecinie;
- 3) Dnia 6 grudnia 2015 r. ośrodek był współorganizatorem spotkania Mikołajkowego dla dzieci z gminy Pyrzyce.
- 4) Dnia 23 grudnia 2015 r. odbyło się spotkanie pod nazwą „Wspólna Wigilia 2015” dla 90 osób ubogich, samotnych i bezdomnych, zorganizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Pyrzycach i Zespół Parafialny CARITAS oddział w Pyrzycach. Każdy uczestnik otrzymał paczkę żywnościową.

XIII. BEZPIECZEŃSTWO PRACY OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

W związku z wydarzeniami, jakie miały miejsce w Gminie Maków, które dotknęły pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Ośrodek Pomocy Społecznej w Pyrzycach podjął działania zmierzające do poniesienia bezpieczeństwa funkcjonowania Ośrodka poprzez:

1. Zamknięcie bramy od strony 1 Maja. Miało to na celu większą ewidencję osób, którzy do Ośrodka będą musieli wchodzić przez wejście główne Urzędu Miejskiego. Przy wejściu tym zainstalowana jest kamera rejestrująca wchodzących.
2. Zostało uzgodnione z Komendantem Staży miejskiej w Pyrzycach, że na telefon z Ośrodka Straż będzie interweniowała natychmiast.
3. Zostały wywieszone we wszystkich pokojach Ośrodka numery telefonów alarmowych w widocznym miejscu.

4. Klucze od krat okiennych znajdują się zawsze w tym samym widocznym miejscu.
5. Każdemu z pracowników socjalnych został zakupiony gaz.
6. Pracownicy socjalni przeszli szkolenie „Radzenie sobie w sytuacjach trudnych”.

Spis tabel:

Tabela 1 wydatki z podziałem na źródło finansowania.....	5
Tabela 2 Wydatki z podziałem na zadania	6
Tabela 3 Osoby i rodziny objęte pomocą społeczną	7
Tabela 4 Powody przyznania pomocy finansowej i w naturze w 2015 roku	7
Tabela 5 Typy rodzin objętych pomocą społeczną	8
Tabela 6 Świadczenia w formie zasiłków	9
Tabela 7 Pomoc rzeczowa i finansowa w ramach Programu	11
Tabela 8 Pomoc w formie posiłku	11
Tabela 9 Pomoc w formie posiłku niewymagającego przeprowadzenia wywiadu środowiskowego	12
Tabela 10 Dożywianie dzieci.....	13
Tabela 11 Kwoty zasiłku rodzinnego	14
Tabela 12 Kwoty dodatków do zasiłku rodzinnego i wysokość pozostałych świadczeń w 2015 roku.....	14
Tabela 13 Wydatki na świadczenia i świadczeniobiorcy.....	17
Tabela 14 Wydatki na składki FUS i zdrowotne	18
Tabela 15 Struktura wypłaconych dodatków mieszkaniowych w 2015 roku	22

Spis wykresów:

Wykres nr 1 Wydatki z podziałem na źródło finansowania	4
Wykres nr 2 Wydatki z podziałem na zadania	5